

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
 Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
 Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek postamentvényen is kifizethetők.
 Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARSA.

HIRDETÉSEK

Négyházasos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár.

A nyilttérben:

minden négyházasos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötésben levő hirdető-irodák, előfizetőink, vagy a gyakori hirdetőket tozamos díj kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDESI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A köziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 31. sz. kiadóhivatalban.)
 Köziratok vissza nem adandók.

Megjelen: hetenként egyszer.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
 (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR

- vasárnap reggel. -

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Vasuti pályaházunk renoválása.

A garamvölgyi vasut teljes kiépítésével okvetlenül felmerül annak szükségese, hogy a lévai vasuti állomás pályaháza kibővítették, illetve a forgalomnak megfelelően átalakították. Az építés közvetlenül érdekel bennünket, a mennyiben az átmeneti forgalom ezen az állomáson, mint középponton egyike leendő a legnagyobbaknak. Tartanunk kell a vasuti építkezések és renoválásokrak most divó rendszerétől, mert nem lehetetlen, hogy pályaházunkat is oly idomtalan módon fogják kibővíteni, akár a csatai állomást, mely sem rendeltetésének, sem a modern izlésnek nem felel meg.

A mostani vasuti pályaházak a mellékvonalokon hasonlatosak ahhoz az építményekhez, melyeket nagyobb építések alkalmával az építómester gerendákból összerakolva, téglával kitöltve ideiglenes építési irodául emeltek. Semmi csin, a célszerűségre semmi tekintet, a vasuti alkalmazott számára semmi kényelem. Ugy érzi benne magát a lakója mint valami kalitkában, a mely egy hevesebb szélviharra mindentől felfordul, vagy egy tüzvész alkalmával egész a porig leég. Tapasztaltuk ezt a legutóbbi vasuti tüzeset alkalmával is, midőn az épület falai s lángba borultak és égett az egész emelet mindenestül s jaj lett volna annak, a kit ott ér a veszedelem éjnek idején.

Azonban ezuttal nem erről akarunk szólni. Ez csupán újabb indok arra, hogy pályaházunkat a vasutak üzletvezetősége megfelelő módon restaurálja. Felszólalásunkat azon körülményvel indokoljuk, hogy a lévai állomás, megszüntvén végpont lenni, mint az észak felé menő vonatok központja találkozási helye leendő egy nagy vidék jövő menő idegeinek s egy olyan át-

meneti forgalomnak, mely elodázhatatlanná teszi a vasuti pályaház s talán az egész udvar kibővítését.

Nem tudjuk mily véleményvel van e felett a vasutigazgatóság. Az idő alkalomszerű, s mi bátrak vagyunk proponálni, hogy alakíttassa át a vasuti épületet a megnövekedő forgalomnak megfelelően; építtessen vendéglőt a pályaudvaron a jövő menő utasok számára.

A párkány-nánai állomástól Garamberzenczeig, de még azon is túl a legelső vasuti vendéglőt az ut csaknem oly hosszú, mint Budapesttől-Pozsonyig. Ezen a vonalrészen öt-hat vendéglő áll az utasok rendelkezésére. Pedig az ut személyvonaton alig vesz ugyanannyi órát igénybe. Az új viczinális Léva-garamberzenczei vonalon vasuti vendéglőt nem fognak építeni, de nem is lehetne, mert hiszen sem a község, sem a vidék nem szolgáltatna annak fenntartására elegendő forgalmat. A léva-párikány-nánai vonalon szintén nem épült vasuti vendéglő. Ezen a hosszú uton arra csak egy alkalmas hely kínálkozik, a lévai vasuti állomás, mely majdnem középpontját képezi az egész pályának.

Egy pillantás a vasuti hálózatok térképére igazolni fogja állításunkat. Lehetetlen, hogy mindezen fontos okok elől elzárkózzék a magyar államvasutak igazgatósága, a mely a viczinális vasutat építő társaság épülő félben levő vonalait is kezelni fogja s így kétszeresen érdekében áll, hogy ezen a vonalon a forgalmat állandósítsa.

A garam-berzencze-lévai vonalrész kiépítésével egész Berlin felé egyenes ut fog nyilni Magyarország bármely részéből. Szakértők azon feltevésben élnek, hogy ezen vonal forgalma minden tekintetben felül fogja mulni az ily arányu vonalak forgalmát, mert azt két hatalmas állam között fogja

közvetíteni, a mely forgalom ma kerülő utakon járva egészen elsatnyul, míg rendeltetési helyére ér.

Már most ezzel szemben azt hisszük, a vasutak igazgatóságának kötelessége is, hogy a közönség kényelmét előmozdítsa. Vasuti vendéglő nélkül egy ily hosszú pályát hagyni nem lehet. Most, a mikor a pályaház átalakításának kérdése van napirenden, vegyék tervbe azt a vasuti vendéglőt, rendezék be azt a többiek mintájára, hogy az utazó közönség ne legyen kénytelen magával, valahányszor erre utazik, egész élestarat czipelni. Most még kevesebbe kerül az egész építés, mint akkor, midőn már egy kész pályaudvart kellene miatta megbolygatni.

Csillagászati érdekességek.

— Irta: Gulácsy Gyula. —

(Folytatás.)

Az eddigi vizsgálódások kétségtelenné tették, hogy a nap teste nem egy compact egész, hanem magvát, vagyis tulajdonképeni testét egy külső fényburok borítja, melyet még azonkívül egy fényöv — a photosphaera — vesz körül, mely árasztja szét fényét és átható melegét. — Hogy minő anyagból áll azon fényburok, a spectralanalysis annyit már bebizonyított, hogy abban a hydrogen igen nagy szerepet játszik egyéb anyagok mellett; hogy azonban belső teste, egyáltalában a napnak egész belseje miből áll, mi lehet? arra még a kérdést megoldani segítő foltok sem adnak feleletet, miután azokon át egy teljesen felbonthatlan sötétség tűnik elő, mit a fényelemzés sem képes megfejteni.

Foltok láthatók tehát a napon, melyeknek keletkezése onnan ered, hogy a külső fényburok valami különös ok miatt megreped s a naptesten egy szaggatott szélű, idomtalan formájú fekete nyílás tátong, mely sokszor akkora, mint földünk 5-6-szor véve. — Szabad szemmel ezen foltok csak a legritkább esetben láthatók, a midőn is végtel-

len nagyoknak kell lenniök, lévén a távolság a földtől a napig nem kevesebb, mint 148 millió kilométer, vagy kerek számban 18 millió mérföld. Az eddig észlelt legnagyobb napfolt, mely szabad szemmel is látható vala, az 1883. október 14 én vizsgált, melynek kiterjedése meghaladta a földgömb 7-szeres nagyságát.

A napfoltoknak az időjárásra gyakorolt hatása kétségtelen tény; a mennyiben azon esztendők, melyeken át sok folt volt észlelhető, vagy hidegebb, vagy melegebb temperatúrával tölttek el, mint más normalisok, melyeken foltok nem mutatkoztak oly nagy számban. És az természetes is. — Mert azon iszonyatos hő, a mit az égő hydrogen burok kifejt, lévén ez a hő számokban bemutatva, közül 28 millió Celsius fok — az emberek legfeljebb, ha 2500-3000 hőfokot tudnak fejleszteni — vagyis oly irtózatossá, hogy egy akkora darab gránit szikla, mint Magyarország, a napba dobva, nemcsak hogy abban a pillanatban megolvadna, de tüstént párává is válna, egyszerűen eltűnnék szemünk elől, épen úgy, mintha a fehér, izzó vaslapra egy mákszemnyi kis hópehely esnék rá; — ezen, a foltok által mérsékelt hő, miután a nap belterülete nem melegít, — idezi elő azután a baro- és thermotrum ingadozását.

A foltok nem egyforma időtartamuk; vannak, melyek csak néhány órán át láthatók, némelyek napokon és heteken át is észlelhetők még s nem egyszer időszakonként, 27-28 nap leforgása alatt vissza is térnek.

Egy másik jelenség, melyet a nap testén leginkább fogyatkozások alkalmával észlelnek, azok a fénylő, magasan fellobbanó lángoszlopok, mik az elsötétült korongon tul sokszor óriási, több 100 ezer kilométer magasságban felcsapódnak. A napfogyatkozásokról, minőt a Tisztelt olvasó bizonyára látott már talán többször is, ezuttal kerülve minden tudományos ismertetést, csak annyit, hogy a napnak elsötétedése akkor áll be, midőn a hold a föld és nap

TÁRCZA.

Tyrtaios harmadik hypothékája.

Ó görögéből.

Nem veszem azt lantomra, de szóra se méltatom, a ki könnyű futással győz, vagy ha bírokra kiáll.
 Volna a ciklópokhoz erő s nagyságra hasonló
 S futva legyőzné a thrák rohanó Boreást.
 Akkor sem, ha Tithónosul szébb termete volna,
 Kincse a dús Midast múlja felül s Kinyrast.
 Vagy ha a Tantalos-adta Pelopsnál volna királyibb,
 S Adrastos csengő hangja zenél ajakán.
 Hordjon minden erényt, de ha bátor erő nem ajánlja,
 Abból nem válik hős a csaták mezején.
 Csak ha megállja helyét, mikor a vért látja ömölni,
 S a csatasorból a vérs középebe rohan.
 Ilyen erény lesz a legbecesebb a férfi szemében:
 Legszebben diszit, ifju, ilyen jutalom,
 A haza közkincsét tisztelheti a csatahősben,
 A ki a harc-élet meg nem inogva kiront.
 Gyáva futást, remegést bajnok szíve még sosem ismert,
 Halmi merész lelkét hozta el áldozatul.
 Még szava is buzdítja, a kik körülötte csatáznak:
 Ilyen férfi derék hős a halál mezején.
 Megfutamítja az ellenség és hadirendjét,
 A harc hullámát gyors keze fékezi meg.
 És ha az első közt ontá ki nemes szíve vért,
 Hirt szerez atyjának, fényt vet a népre neve.
 Kéble s a domboru pajzs szétmarcangolva hevernek,
 Hős páncélja elül hirdeti ellenét.
 Ezt könyezik méltán öregek, könyezik szilaj ifjak,
 Bánja egész város s búba merülve zokog.
 Sírja, miként árvái dicsőségét növekesznek,
 Így unokái is a messze idők folyamán.
 Bús feledés nem fogja nevet s fénytét betakarni,
 Még holtában is él, híre leg, őzi a sirt.
 Ily jutalom né, arra, ki emberül állt meg a harcban,
 Kit hona- s gyermekéért küzde megölt vad Arés.
 És a futóra mi várhat egyéb a gyáva halálnál?
 A győző fegyvert fény, hír övedzi körül.
 Tisztelt őt ifju s agognak bölcs szava egyikép,
 Csendesesen alszik el a kellemes élet után.
 Vagy ha megöszül a polgárok seregébe' kitűnve,

Jog- s tisztességben senki se múlja felül.
 Székéről mindnyája feláll kedves közeledtén,
 Társai ép úgy mint ifju s öreg hívei.
 Ezt az aranylépést igyekezzél, ifju, elerni
 S bátorisággal nyerd el a harczi babért.
 Cserei József.

A nőegylet multsága.

Régen volt, hogy városunk hölgyeinek egy kijutott volna a fáradozásból így farsang végén, mint most. Alig készültek el azzal a sok szép kézimunkával, mit a tornaversenyre készülő s már egyszer ezüstkoszorús képezdészek sorsjátékára szántak, új dolguk akadt az árvák érdekében: vacsorabált stafiroznak. Mert az ő 15-iki multságuk nem olyan lesz, hova a hölgyeknek a bál belépővel csak az aranyos jó kedélyüket kell elhozni. Még mielőtt elérkeznék ennek az ideje, adózik a multsághoz konyhájuk, minden rendű és rangu főzőkanaluk valamennyi két és négy lábús enniváló állatjuk, szóval az a szerette teljes forgolódásuk, melylyel a multságon elfogyasztandó ételeket eleve elkészítik. Így esett, hogy ezuttal nemcsak teremrendező, meghívó szétküldő és virágoskor rendelő bizottságokra kellett feloszolniok, de... de... hát csak kimondjuk az árvákhoz legillendőbb módon: kolduló-bizottságot is alakítottak, hogy az ételkóstoló bizottság működéséhez, összegyűjtsék a kóstolni valót. Legyen vigasztalásunkra, mert a Konzorciumunk nagyon komoly, de a nőegyletnek nagyon kedves Czirok bácsija is úgy beszélte, hogy ilyen kedves koldusokat még nem elégitettünk ki kappannal, malacpezsenyével,

nyulderékkel, sulczirozott hallal, éjfélor beszolgáltatandó meleg farsangi fánkkal és határozatlanul jelölt száz üveg sör mellett az akczió elengedésének ígéretével. Mert hát terített asztalainknak is kedves nemtő angyalai jól tudják, hogy a legszósosabb nyulpecsenye is legsötétebb afrikai szárazsággal jár, ha elibe és mögibe nem kerül egy-egy pohár finom borocska Sietünk is megjegyezni a gyöngébbek kedvéért, hogy illő fillérekért söröket, borokat és pohárpezsgőket is fognak Nőegyletünk humánus Eldorádójában árulni. Az sem lesz utolsó dolog, hogy amennyiben a mi jó vendéglősünk e multság alatt legfeljebb oroszlan-szelidítőnek állhat be a maga vendéglőjében: az ételek és italok kínálgató kaczerkodásaira, a rendező bizottság egyik kedves határozatához képest, nem kell a szünóraig várni. Kiki ott és akkor köthet tartós barátságot egy-egy tál tartalmával a hol és amikor jó étvágyának a sympatiája kifejlődik. Ezt a határozatot nagyobb hitelesség okáért az egyletnek elcsapandó, mert mindent kifecsegő titkárja külön jegyzőkönyvi pontban akként protokollálta:

3 szor: hogy amennyiben valaki a szünórai vacsora idejét tekintettel saját külön háztartására nem tudná bevárni, az az épen akkor soros főelimesternő által minden külön megpumpoltatás szeszélye nélkül, sőt egy az egyesület pecsétjével is megerősített „kedves egészségére“ jó kívánással fog egy porczió szabadon választott és nem amolyan Uraságtól levett pecsenyével megkínáltatni.

Szóval, hogy a most szokásos milleniumi vonatkozás valahogy ki ne maradjon buzdító sorainkból, úgy lesz miként azt már Ázsiából kijöttükkor is vacsoráló őseink a vérszerződésben megmondották: a mit közös erővel szereznek, abban mindnyájan igazságosan részesüljenek. Hogy pedig a közös szerzők tisztes sorából ki ne maradjon csak egy is, a ki a Nőegylet estélyein mulatni szeret, az, ha esetleg még meghívót nem kapott volna, ez iránt forduljon a már említettük titkárhoz s azután ha felvirrad a nagy nap esteje a kaszszánál úgy váltsa meg a jegyét, miként azt lapunk mult számában közölte a rendezőség.

Néja.

Nina.

Az emberek, akik látták üzletében le s föl jární gömbölyű potrohával s bársony mel-lényéről alálógó vastag aranylánczeczal, kezében óriási sörös kancsóval, elnevettek magukat.

— Ördögös Petipás, nem csoda, ha soha se bujik ki odújából. Maholnap ki sem fog térni az ajtóján.

Kaczagtak és benéztek holmi apróságot vásárolni és ilyenkor a vastag kereskedő vastag tréfákkal mulattatta vevőit.

Az üzlet komoly oldalát azonban jobbára nővére Petipás kisasszony vezette, Petipás kisasszony egy megcsontosodott aggszűz volt. A Mária hónapban ő vitte a körmeneteknél mindig a szűzek lobogóját. Irigykedve ember-társaira, reszketve egy garas ára nyeremé-

közé kerülve, ez utóbbinak fényét felfogja, korongját elfüdi s a földre árnyékot vet. Napfogyatkozások lehetnek részlegesek, a midőn a nap korongjának csak egy részét füdi el a hold, vagy teljesek és gyűrűsek, a mikor is a nap testéből semmi sem látszik, csak az azt övező fénykör vagyis photosphera s az ily teljes fogyatkozások alkalmával mutatkozó és kitörő óriási lángnyelvek és dudorodások, az úgynevezett protuberanciák.

Okai e dudoroknak a nap belsejében dúló irtózatot revolucziók, viharok és kitörések lehetnek, melyek az ég hydrogen lángjait, mint feljebb is említém, sokszor 300 ezer kilométer magasság, 60—70 ezer km. szélességben is kinyomják, mintegy kifújják a nap testén túl.

Allapodjunk meg itt egy kissé, T. olvasók s gondolkozzunk el a számoknak ily szédítő nagysága felett, mert látszólag hihetetlen, értelmileg felfoghatatlan az, mit a csillagászok, szerintök biztos számítások által, elének tárnak.

Képzelné egy piramis alakú lángot, melynek alapja 80,000, magassága pedig 200,000 kilométer kiterjedésű! s most hozzá azt az erőt, mely ezen lángot kilövelni képes. Ismét biztos és alapos számítás után kitűnt, hogy ez a láng másodpercenként 267 kilométert tett meg, mindazt a szemlélő astronomus láttára, ki rögtön számításokat tett.

Hogy micsoda irtózatot sebesség már maga ez is, minők jönnek még majd ezután! mutatja azon körülmény, hogy a kilóit ágyugolyó egy másodpercben csak 600 métert tesz meg, tehát amannak kévéssel több mint 400-ad részét. De hát ez még semmi.

A föld távolsága a naptól, mint már említők is, 148 millió kilométer; olyan távolság ez is, hogy egy gyorsvonat, mely 60 kilométer sebességgel jár óránként, vagyis percenként 1000 métert = 1 kilométert tesz meg, 148 millió percze volna szüksége, hogy a napba érjen, 148 millió perc pedig = 97,222 nap = 265 esztendővel; a 8-ik generáció tudná tehát csak meg, mi ujság van a napban s ennek a kis kútutazásnak, kmterjét 10 fillérjével számítva, 14 millió 800 ezer korona volna az ára. Egy ágyugolyó 9 év és 7 hónap alatt érne oda, ha mindig egyenlő sebességgel haladna.

Curiosum gyanánt egy más példáját ezen távolság kézzel foghatósága, illetőleg megérthetőségének lesznek bátor még felhozni. Tudvalevő dolog, hogy az érző szerveknek, vagyis az idegeknek bizonyos időre van szükségük, hogy a fájdalmat, vagy kellemes érzést a minden szervek és idegek központjához, az agyhoz juttassák, vele közölgjék: azaz mi nem érezzük a fájdalmat,

t. i. rögtön, midőn ujjunkat megégetjük, hanem egy bizonyos idő, a másodpercznyi tartamnak csak egy része után; ez a gyorsaság 28 méterre van kiszámítva és becsülve a physiologok és anatomok által másodperczenként.

Ha már most egy gyermeknek volna olyan hosszú karja, hogy vele a napba nyúlhatna fel, ott ujját megégetve, nem érezné azt meg, csak 167 esztendő múlva, vagyis már régen nem élne, mielőtt a fájdalmat megérezhetné volna. Így volna ez egy jó hővezető vasruddal is, melyet a napba felolva, nem éreznék annak melegét, csak több száz év elmultával.

És az analogiának ehhez hasonló példáját ezret és ezret lehetne felhozni, melyek mind a természeti és matematikai szabályok, törvények megdönthetlenségén alapulva, bámulatba ejtik még a legmélyebben és legnyomósabban gondolkodó főket is, hogy azután önkénytelenül kiáltanak fel így: Természet! de végtelen nagy és mély a te hatalmad, de végtelen kicsi vagy te parányi emberi ész!

Pedig ez a parányi ész nemcsak a nap távolságát, hanem annak aulyát is kiszámította minden valószínűség, sőt bizonyosság szerint.

Távolságának kiszámításánál segédkezet nyújtott a csillagászoknak a Venusz bolygó átvonulása a nap korongja előtt s ha már egyszer távolsága meg volt határozva, nagyságát aztán már igen könnyű volt a geometria segítségével meghatározni; a spectralanalysis, vagyis a fényelemzés által tudták meg, micsoda anyagokból áll teste s mindezeket tudva, nem volt nehéz magát a sulyát is kiszámítani.

(Folyt. köv.)

Budapest, 1896. évi február hó 7.

— Az országgyűlés. — A belügyi és közoktatásügyi költségvetés. — Kath. autonomia. — A megörült Pulszky.

Azt hinné az ember, hogy unottá, kopottá válik már a belügyi tárca költségvetésének tárgyalása a képviselőházban, mert bizony már régóta van napirenden. Pedig ellenkezőleg. Mindvégig igen érdekes maradt a tárgyalása alatt újabb és újabb témák vetődtek felszínre, a melyek kifejtése alkalmával a legkitűnőbb parlamentairek ragyogtatták szónoki tehetségüket.

A múlt hét a színházi vitával végződött. Bartók Lajos képviselő azt az indítványt terjesztette elő, hogy szüntesse meg a törvényhozás az intendánsi intézményt, mint teljesen feleslegeset. Hanem hát a többség 29 szóval leszavazta. A színházakkal különben, mindig baj van, ott mindig van valami rendezni való. Különösen felhívták a kormány figyelmét arra, hogy a vidéki szí-

a leányok után s büszkén csörgette zsebei- ben a fényes lázsiásokat.

Nina nem igen remélhette, hogy ez a fiú öt valaha nőül fogja venni, nem is volt hozzá sem durvább sem gyöngédebb, mint a többi legényekhez. Hauchcorne nem is volt valami szép erős izmos, elől két foga hiányzott ami még jobban kitűnt az által, hogy ajka egészen sima volt, szakál és bajusz nélkül, szintelen sürgős haj vette körül alacsony homlokát.

Aminő azonban volt, mégis úgy hódította meg a leány szívet s azon vette magát észre, hogy mikor nem volt a boltban gyakran felemelte az ajtóról a függőnyt, megnézni nem e mázskál valahol a bolt előtti elterülő piacon.

Hauchcorne észrevette, minő hatást gyakorol a leányra. Hízelt neki, hogy a többinek mindig ellenállt, nem ment velők sétálni, az ő meghívását pedig habozás nélkül elfogadta.

Ezek a séták eleinte igen ártatlanok voltak. Nina csupán saját száját hagyta megcsókolni és kibontakozott a kamasz erős öleléseiből. Azonban érezte, hogy nem képes neki sokáig ellentálni és valóban egy forró sötét nyári estén teljesen át is engedte magát.

— Mit fog a kisasszony mondani? Tü- nődött később sok, sok gyönyörteljes óra után Nina, midőn belátta, hogy nem lesz képes többé botlását palástolni. Rémulten gondolt arra az időre, mikor a válságos óra bekövetkezend, annál is inkább, mert miután a baj megtörtént, a fiatal Hauchcorne nemcsak, hogy vele nem törődött többé, de még a szatócsboltot is messze elkerülte.

Ninának nem jutott eszébe felkeresni csábítója szüleit, de hiába is lett volna ez, mert a gögös gazdag paraszt legfőlebb el-

nézetet is vegyék pártfogásukba a fővárosiak mellett, mert legalább is szolgálnak annyit a jó ügynek, mint a fővárosiak. Majd a csendőrség tétele keltett vitát.

Körülbelül ezek voltak a belügyi költségvetés háromhetes tárgyalásának utolsó nevezetesebb pontjai. Magát a költségvetést elfogadták. Utána közvetlenül a közoktatásügyi tárca költségvetésébe kezdett a képviselőház. Ez alkalommal felmerült a kongrua és a katolikus autonomia kérdése, a melyre vonatkozólag a kultuszminiszter meglepő érdekes kijelentéseket tett. Ugyanis bemutatta a háznak a királyi felhatalmazást, mely az autonomia tárgyaló új kongresszus összehívásáról intézkedik. Az időpontot ő felsége a bibornok-hercegprímás meghallgatása után fogja azt meghatározni. A kijelentést a ház élénk helyesléssel vette tudomásul. Ezután tovább folytatták a tárgyalást, mely szintén hosszabb időt fog igénybe venni, miután még számos képviselő van szólásra feljegyezve.

Mindennél azonban sokkal nagyobb port vert fel Pulszky Károly, az orsz. képtár igazgatójának esete, a kit kedden a lipótmezei tébolydába szállítottak be. Pulszky az utolsó években a magyar kormány megbízásából a külföldön járt, hogy a létesítendő szépművészeti muzeum számára képeket vásároljon. E célra kapott is közel félmillió forintot, a melylyel, mint írják, máig sem számolt el. Pazar költsége máig az előtt is nagy feltűnést keltett s különösen sokba kerültek neki az orfeumi habitűk, a kiknek társaságában gyakran lehetett látni. Most már a lipótmezei tébolyda lakója, a kin az orvosok agylágyulást konstataáltak s nincs a ki elszámoljon. A fővárosban való- ságos szenzációt keltett az eset, akárcsak valami rejtélyes bűnyűg. Mindenki nyomoz, szimatol, akárcsak a fővárosi riporterek. A kormányt erősen megtámadják miatta. Az esetet a képviselőházban interpelláció tárgyává tették. A képtár ügyének megvizsgálására különben egy bizottság küldetett ki, mely hivatva van a valót kideríteni. Legtöbben azonban kételkednek Pulszky örültségében különösen a körülmények csodálatos találkozásánál fogva.

Mindig akad valami szenzáció. A híreket csak úgy falja a közönség. Természetesen az emberi sors ilyen változatai nagyon érdekesek szoktak lenni. S a publikum, mely a fővárosi vigadóban gondtalanul kiáltozza, hogy soh'se halunk meg, nagyobb gyönyörűségét találja az ember utolsó vergődésében, mint spanyolok a viadalban leölt bika véreinek párolgásában.

Egyik elbukik, a másik aeveti. A farsang utoljára most kezdődik, de ezek a karikatúrák már régen megvoltak. A vigadóban nap nap után szól a zene. Járják a párok tüzesen, hevesen. Ugy megszoktuk már mi ezt a gyors változást, hogy fel sem tűnnek, ha egy szép reggel valakit egyenesen a bálterem sima parkettjéről vinnének a veszőhelyre.

Ez a fine de siecle találó jellemzése.

Fővárosi levelező.

kergette volna ajtajától. — Mi köze is van egy jómódu pénzes apának ahhoz, ha fia egy hiszékeny libácskát elbolondít. — Van elég zsebpénze, adjon neki egy pár száz frankot, — ha épen nagyon akar gavalléroskodni — és azután le is ut, fel is ut . . .

Nem az első, nem is az utolsó eset, nem fog bizony érte a világ sarkaitól kifordulni. — Petitpaséknek sem fog szólni . . . hiszen mint rossz ebet verné ki az aggszűz, ostoba potrohos gazdája nem merne mellette egy szót se tenni . . .

Nina el volt keseredve. Tett, vett a házban a konyhában úgy, mint azelőtt; arca egyre halványabb lett, hibája külsőleg is mindegyre elpalástolhatóbb.

— Végre egy zivataros téli éjszakán ütött a válságos óra. Nina nagynehezen kivánszorgott a csürbe, aggodalmasan húzta maga után az ajtót, melyet kötényével kötözt be . . .

Másnap reggel fehérebben a falnál szolgált ki a vendégeknek, midőn Petitpas kisasszony rikácsolva rontott reá.

A vén kisasszony valami ócska hordókat keresni hajnalban lement a csürbe és ott a tövekben elkaparva megtalálta az ujonszülöt: csecsemő hulláját, melynek nyakán megismerte szolgálója harisnyakötőjét.

Néhány óra múlva eljöttek a zsandárok Ninaért.

Mikor a vendégek látták, hogy hurcolják el durva szitkok közt a boltból, egyik oda ment Petitpas kisasszonyhoz:

— Ah nem sajnálja szegényt, annyi évben keresztül hű cselédje volt . . . miért adta fel, hiszen Önnek nem vétett ő semmit.

A vén leány lapos száraz mellén keresztbe fonta karjait és gunyos kárörömmel vágta oda a kérdezősködőnek:

— Amiért szeretett!

— **A zóna felemelése.** A keresk. miniszter a minisztertanács hozzájárulásával elhatározta, hogy a m. kir. államvasutaknak érvényben álló némely díjszabását, az u. n. vonalszakasz rendszerű díjszabást egyes részben módosítja. A módosítások a szomszéd forgalomra, továbbá az I. kocsiosztály díjtételeire és a XIII., valamint a XIV. vonalszakasz díjtételeire vonatkoznak. Valószínűleg ez évi márcz. 1-ére életbe lépő új díjszabás szerint a szomszédos forgalomban három vonalszakasz alapították meg; a vonalszakaszok pedig a kilométeres távolság szerint tagozódnak. Az első vonalszakasz 10 kilométerig terjed, a második a 10 kilométernél távolabb, de a 15 kilométernél közelebb fekvő viszonylatokat foglalja magában; végül: harmadik vonalszakaszba esnek a 15 kilométernél távolabb, de 20 kilométernél közelebbi viszonylatok. Az ekként képzett díjszabás tételei a következők:

Vonalszakasz.	Távolság kilométer	Menetdíj krajczárban.		
		I.	II.	III.
1	1—10	30	15	10
2	11—15	40	22	15
3	16—20	50	30	20

A távolsági forgalomban a személyvonatok III. kocsiosztályának díjtétele változatlan marad; a II. kocsiosztály díjtétele szintén nem változik az első tizenkét vonalszakaszban, a XIII. vonalszakaszban 10 krral emelkedik, 530 krról 540 krra, a XIV. vonalszakaszban 20 krral emelkedik, 580 krról 600 krra. — Az I. kocsiosztály díjtétele, mely eddig, az első vonalszakaszban 50 kr.; volt, 60 krajczárban állapított meg és a mint eddig az egyes vonalszakaszok díjtétele az 50 kros alapon képezetett, ezental a 60 kros alapon fog képezetni. Így pl. a X. vonalszakasz díja az eddigi 5 ftt helyett 6 ftt lesz, a XII. vonalszakaszul az eddigi 6 ftt helyett 7 ftt 20 kr. A XIII. és XIV. vonalszakasz díjtétele a következőleg állapított meg: XIII. vonalszakasz 800 kr., XIV. vonalszakasz 900 kr. — A gyorsvonatoknál a III. kocsiosztály díjtétele az első tizenhárom vonalszakaszban változatlan marad, a XIV. vonalszakasz díja lesz az eddigi 480 kr. helyett 500 kr. Hasonlóképen változatlan marad a II. kocsiosztály díja az első tizenkét vonalszakaszban, a XIII. vonalszakaszban 650 krról 700 krra, a XIV. vonalszakaszban 700 krról 800 krra emelkedik. A gyorsvonat I. osztályának díjtétele az első vonalszakaszban 60 kr. helyett 75 kr. lesz, a XII. vonalszakaszban 750 kr. helyett 900 kr. A két utolsó vonalszakasz díjtétele a következőleg állapított meg: XIII. vonalszakasz 1050 kr., XIV. vonalszakasz 1200 krajczár.

Különfélék.

— **Barsvármegye törvényhatósági bizottsága** folyó évi február hó 13 án délelőtt 11 órakor Aranyos-Maróthon a vármegyehez nagy termében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgya: Intézkedés a hazai takarékpénztárak központi jelzálog bankjától a nagy-bélicz privigei és a garamvölgyi h. é. vasutak segélyezésére felveendő 350000 forint kölcsön felvétele körül felmerült nehézségek elhárítása iránt. — Így szól a meghívó, a nehézség pedig, — mint értesülünk, — abban, hogy a bank, melynek élén Tisza Pista, megyénk egyik kerületének érdemes képviselője áll, hivatkozva a pénzügyi viszonyok változatra, a kamatlatat felemelték.

— **A lévai kath. kör** által ma egy hete rendezett felolvasó estély egyike volt a idei farsang legsikerültebb mulatságainak, melyre oly nagy számú közönség gyűlt össze, a melyet ebben a kis városban ritkán lehet együtt látni. A kiválólagos-kivirradtúg tartó mulatságot egy csinosan összeállított műsor előzte meg, melyet a kath. legényegyesület dalárdája nyitott meg szépen összeválogatott népdalegyveleggel. Az egyetlen karmester-rűmet, (a kit annyiszor igénybe vesszünk s kinek már annyi köszönet! adós a közönség) dicsérő, összefogó ének élénk visszhangot nyert a mezejent közönség zajos tapsaiban. Ezután Báthy László, a róm. kath. egyház érdemes plébánosa tartott szellemes csevegést a mai hírlapirodalomról. A kitünő előadó ezuttal is igazolta, hogy nemcsak a szószéken jó szónok, de minden tekintetben ért ahhoz, hogy a hallgatóság szívet és lelkét megragadja. Ezuttal is páratlan hatást ért el, a hallgatóság a kitünő élvezetért valóságos tapsviharral jutalmazta meg. Majd Szabó Mariska szavalta Tóth Kálmán gyönyörű költeményét, „Losonczy özvegyét“ ritka szép felfogással és érzéssel. Ezután Rozmanits Timóti főgimnáziumi tanár monológiájában gyönyörködött a közönség, ki olyan szépen interpretálta „a bálrendező keserveit“, hogy őszintén konstatálhatjuk, hogy abban a reverendában egy kitünő komikus színészünk veszett el. Minden szava, minden mozdulata talált s maga is meg lehetett elégedve a sikerrel. Ezt Jancsócs Juliska szavalata követte, ki sziverehát hangon mondotta el Bartók Lajosnak „Az özvegyasszony panasza“ című költeményét; élénk színekkel tolmácsolván a költő ideáját, végül Bucsek Lajos remekelt „A kakas ülön“, a melyet Gabányi irt meg, de a melyet a szavaló oly élethűen adott elő, hogy a terembeli kakasülő vendégei is

egymás után hirczolkodtak kifelé nem kis mulatságra a publikumnak. A kedélyes műsort a dalárda fejezte be ismét, kit derék karmesterünknek, a veterán muzsikusknak „Dalárok indulója” című zeneművét adták elő élénk, gyors tempóban, szép, harmonikus kifejezéssel. Erre megkezdődött a tánc; s a jökevény párok vígan hejehujjazva rá sem hederítettek a hajnal kukorékoló kasszára, mert bizony már beütött a nap, mikor még egy pár boka döngötte a kórusról leszállított cigány nagyböngőjének behorpadt oldalát.

— **Kitüntetés.** A bars megyei tanítókar nesztorát, Dudich Ferencz lekéri tanítót fényes kitüntetés érte a napokban. A királyi felsége felszámolná hosszabb tanítói működése jutalmául neki a koronás ezüst érdemkeresztet ajándékozta. A kitüntetés híre ugy kartársai, mint volt tanítványai között nagy örömet keltett, mert valóban az ő kitüntetés nem egyéb, mint annak a hosszú népnevelő pályának, melynek több a tövise, mint a rózsája, a közoktatás terén felszámoladon keresztül sem lankadt buzgalomnak jól megérdemelt jutalma.

— **Mikor az aranyifjúság javára mulatunk.** Mikorra Nyírútiék be ümölöchi ezeket a sorokat fogja magából kioltani „elérkezett a várva várt pillanat.” Tanítóképezdék ifjúsága sűrű sorokban vonul fel a nyilvánosság porondjára. Az ezer szem gyönyörködő melegénél felolvas batorsága megmutatja, hogy mi rejlik lelkében. Mindig örömmel láttuk nekünk „magasabb” intézeteink nyilvános szerepléseit. A magunk ifjúságának viruló rétejeit juttatták azok mindannyiszor eszünkbe s nemzeti fennállásunkra féltékeny hazafias értelmünk a jövő Magyarországot látta ő bennünk. Szíves vonzalommal vagyunk ezúttal is a máodik magyar ezerosztendős tanítóinak nyilvános szereplése iránt, kívánván a mai csej mulatságához a szellemi táplálékot nyújtó ifjúságnak, hogy e materialis korbá azt az ideális érzületet vigyék majdan ki alma materüktől, mit mai csinos programjukból szívük zengett. A mulatság, miként a meghívók jelezték, sorsjátékkal volt egybekötve. Az éjszaka óráiban megejtett sorsolás eredményét a rendezőség a Nyitrai-fele úzlet kirakatában kifüggesztendő listán fogja a sorsjegyeket vásárolt közönségnek tudomására hozni. A tárgyak a nyertes sorsjegy bemutatása alapján a kiállítás helyiségében a hét folyamán délután 5 és 6 óra közt vihetők el, azontul a tanítóképezde igazgatói irodájában őriztetnek. A két héti ki nem váltott tárgyak a mulatság céljára nyilvánosan fognak elárvereztetni.

— **A lévai kir. járásbíró** ügyforgalma az 1895. évről a következő számadatok mutatja: Beérkezett 7283 polgári, 4941 telekkönyvi, 4922 büntető, 359 elnöki, 778 fizetési meghagyási és 4 egység ki-sérletli, összesen tehát 17509 beadvány ezek között 2018 önálló polgári, bünvádi és telekkönyvi per és bünvizsgálat. Ebből az év utolsó napjái elintézetlen maradt 47 polgári, 57 telekkönyvi, 32 bünvádi beadvány, összesen 136. Tekintettel pedig arra, hogy december hó 31-én délutáni 5 óráig beiktattott 124 darab beadvány, a mi csak f. évi január 1-én kerülhetett elintézés alá s így a hátralék majdnem csak az utolsó napi beadványokból áll, azt lehet mondani, hogy bíróságunk hátralék nélkül zárta le az évet. Ezekből elintéztet csebi Pogány Virgil kir. járásbíró 4177, dr. Hamar Gyula albiró 4405, Pethes Béla albiró 4369 és dr. Tejfalusy Béla, albiró 5360 számot. Érdemleges tárgyalást tartott a mult évfolyamán Pogány Virgil kir. járásbíró 697, dr. Hamar Gyula albiró 311, Pethes Béla albiró 467 és dr. Tejfalusy Béla albiró 126 esetben. Az önálló perek közül kiosztott Pogány Virgil kir. járásbíróknak 664, dr. Hamar Gyula albirónak 355, Pethes Béla albirónak 612 és dr. Tejfalusy Béla albirónak 387 per. Befejezetlen maradt 256 drb. A kezelő és segédhivatal az iktatás és kiadásban, leírás és irattározásban kurrencziában van.

— **Nyereménytárgyak kiállítása.** A lévai tani öképző intézet tanári kara al tegnap tartott táncestélyen kisorsolt tárgyak a hét folyamán a róm. kath. iskola egyik emeleti termében voltak kiállítva. A kiállítást nap nap után szép számú közönség tekintette meg. Valóban nem győzzük eléggé dicsérni azokat a gyöngéd női kezeket, melyek a jótékony cél érdekében oly számos, köztük a legtöbb igen értékes tárgyat hoztak össze. Volt ott minden. Finom kézi munkák, egy gyönyörűen festett magyar stílusú szék, melyek fényes bizonyítványai hölgyeink kézi ügyességének. Faragott képeretek, szelenczék, tükrök, könyvek, dobozok, levélpapírosok. Egyik riporterünk körül fonott palackokban cognacot is megpillantott, no mert a sorshuzásban férfi közönség is részt vett. És sok más, a melyek felsorolására szük a terünk. Az eredmény valóban dicséri az eszmét, mely a pumpolásnak ily kedves és hasznos módját találta ki.

— **Eljegyzés.** Holzmann Bódog, fiatal törekvő kereskedő folyó hó 2-án eljegyezte Friedler Teréz kisasszonyt Vágújhelyen, Friedler Adolf ottani kereskedő kedves leányát

— **A lévai állami tanítóképző intézet** tanári testülete által tegnap tartott da- és zeneestélye azon régi jó, fesztelen mulatságok egyikének felelevenítése volt,

mely városunk szépeit díszes tánczoszorbába szokta volt egybegyűjteni. Ezúttal is kossztatálnunk kell azt a sikert, mely valóban páratlanul áll a maga nemében. A szípen összeállított műsort előkelő közönség hallgatta végig, s az ügyes közreműködőknek sokat tapsolt. A műsor befejeztévei a fiatalos hév nem sokáig hagyta nyugodni a tánczra edzett lábakat, csakhamar tánczra perült a fiatalok, sőt régi veterán professzoraink közül is láttunk egy-kettőt bokázni. Mikor e sorokat írjuk még javában aprózzák a csárdást. Valóban köszönet illeti meg a derék tanári testületet, mely ily szívet és lelket emelő estélyt szerzett városunk közönségének. Az estély lefolyásáról valamint a nyereménytárgyak kisorsolásáról és a tombola eredményéről különben jövő számunkban bővebben referálunk.

— **Nőegyletünk vacsorabáljáról.** Mióta az irkáló emberek kedvéért feltalálták az írás mesteriségét, annyi bálmulóra méltót irtak meg a nők leleményességéről, hogy azok a halandók, kiknek az jutott osztályrészü, hogy a fekete betűket végig olvassák, már nem is hiszik, hogy erről a tárgyról, a női leleményességről valami újat is lehet írni. Kénytelenek vagyunk véleményünkkel ellentétbe helyezkedni. Nem kevesebbről adunk hírt, minthogy nőegyletünk bálja egy újabb jelzővel gazdagabb lesz, mint azt a meghívók jelzik. Nemcsak „kedélyes” és „vacsorás” bál lesz az, de „mű-évezetes” is, amennyiben a rendező bizottság az est fényének emelésére is Esztergomból elhozhatja a katona zenekart. Így azután a mi Sándorunk csárdásfából készült hegedűjének síró rivó hangjain túl lesz módunk gyönyörködni a modern hangszerek hatalmának megszólalásában is. Szóval az est a sétahangversenyekből is fog valami izelítőt nyújtani. Ugyanint említjük, hogy, a hölgybizottság arra kéri azokat, kik ételket és italokat ajánlottak fel, hogy azokat a mulatság napján délelőtt 9-től 12-ig és délután 2-től 6 óráig legyenek szívesek az „Oroszlán” vendéglő emeleti sarkibájába küldeni. E rovatban végzett előzetes tudósítói tisztunket azzal fejezzük be, hogy „vizsontlásra” a mulatság napján.

— **Olcso utazási és ellátási díjak a kiállítást megtekinteni akaró szegényebb néposztálynak.** A kereskedelemügyi miniszter, hogy a szegényebb néposztály s a köznép is megtekinthesse a budapesti ezredéves kiállítást s ezáltal tanuljon s műveltsége emelődjék, nagyon üdvös intézkedést tett. Olcso vasúti jegyeket engedélyezett ez alkalomra, Budapestten barakokat épített és népkonyhákat állított fel, hogy így a felránduló szegényebb sorsu emberek szállást nyerjenek és tisztességes ellátásban részesüljenek. Hogy legyen aki a felrándulást utbaigazítsa s kalauzolja egy kiállításra, mint a város nevezetességeinek megtekintésében állandó szolgálatban álló egyének fog a kiállításon alkalmazni, a színházakban pedig mérsékelt árú belépőjegyekről fog gondoskodni. — Négy csoportot állít fel az utazási és ellátásra nézve. A XIV. zónába eső utazók fel és leutazása költségét, a szállást és 2 napi ebédet és vacsorát 5 frtra, a XIII. zónához tartozóknak 4 frt 50 kr-ra, a XII. zónához tartozóknak 4 frtra és a XIII. zónához tartozó vidékekről felrándulóknak 3 frtra állapítja meg a díjat. Ez összegek valóban nem nagyok, s így módjukban lesz a szegényebbeknek is megtekinteni a nagy szerűnek ígérkező kiállítást. Fölösölti a miniszter a megyei tisztviselőket, hogy e hazafias és kulturális szempontból fontos akció szervezésében működjenek közre. Elismerés illeti meg a miniszter urat e nagyjelentőségű intézkedéseért.

— **Papíros-hivatal.** Az országos statisztikai hivatalnak nincs elég dolga; az a sok éhes statisztikus minden adatanyagot fölemészt s még mindig éhes. Most arra akadt étvágya, hogy a városok szabályrendeleteit, körözüvényeit, a polgármesteri évi jelentéseket, költségvetéseket, a virillisták és a választott törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzékét, közgyűlési jegyzőkönyveket terítse ki szelletes asztalára s azokból szedhesse ki a statisztikusnak kedves táplálékot. A belügyminiszter kezére járván az országos statisztikai hivatalnak, elrendelte, hogy a városok az emlelt dolgok nyomtatvány példányaiból egyet egyet mindenkor a statisztikai hivatalnak is küldjenek föl. Mennyi papíros vándorol ezzel föl abba a papír-emésztő hivatalba.

— **A villamos ember.** Tonavandában (N. Y.) a Niagara mellett legújabb villamos emberalakokat gyártanak. Hat láb magasak és egy akkumulátor-üteg helyezi lépcszerű mozgásba. Belsejében fonograf van elhelyezve, úgy, hogy a villamos ember beszél is. Most már csak az hiányzik, hogy a fejébe delejes készüléket tegyenek, melynek útján gondolkozni is képes.

— **Léván január hónapban meghaltak.** Závorszki Józsefné, szül. Loderer Anna, élt 72 évet. Bandik László, élt 33 évet. Ferman Anna, élt 50 évet. Petrács József, élt 4 évet és 6 hónapot. Pintér Anna, élt 7 hónapot. özvegy Faragó Jánosné, szül. Bontovics Julianna, élt 64 évet. özvegy Makacs Jánosné, szül. Bánai Julianna, élt 94 évet. Konecz Margit, élt 1 évet és 3 hónapot. Kratyina Julianna, élt 3 napot. Süketi Pál, élt 49 évet. özvegy Gápel Jánosné, szül. Buko Mária, élt 76 évet. Sveiger Lipót, élt

2½ hónapot. Kuna György, élt 9 évet. Mézáros András, élt hónapot. Nehaszil Károly, élt 55 évet. Dohány Eszter, élt 1 évet és 6 hónapot. Farkas Antalné, szül. Vosztruha Mária, élt 53 évet. Demén Janka, élt 7 hónapot. Mautner Gizella, élt 13 évet. Kovácsik Jánosné, szül. Gubik Mária, élt 61 évet. Szinai Mária, élt 4 évet. Petrovics István, élt 4 évet.

— **Rövid hírek.** — **A közművelődési egyletek,** köztük az F. M. K. E., a milleniumi kiállítás alkalmával Budapesten kongresszust fognak tartani. — **A közös függő adósság** ez idő szerint 227,644,958 forintot tesz ki. — **A hármasszövetséget,** mely a jövő évben lejár újra meg fogják újítani. Erre vonatkozólag a tárgyalások már most megkezdődnek. — **A cselédtörvény** revízióját vette tervbe a belügyminiszterium. A törvényjavaslatra vonatkozó tanulmányokat most tárgyalják. — **Boris herceg,** a bolgár trónörökös mégis csak átkeresztelik az orthodox hitre; az áttérést a szobranjenak már hivatalosan is bejelentették. A keresztapa az orosz császár lesz. Hír szerint a fejedelemnő az áttérés esete-re elválk Ferdinandtól.

— **Köhögés, rekedtség** és elnyájkasodásnál a torok és a légzési szervek minden zavarainál melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger kitünő hatású mell-pasztillát. Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban mindeu gyógyszerárban és nevezetesebb gyógyszerüzletben. Fő- és szét-küldési raktár: Egger A. fiai Nádorgyógyszertára Budapesten Váci-körút 17.

Közönség köréből.

Köszönet-nyilvánítás.

I. Okolicsányi József részére, a lévai kir. járásbírósal által 3831.1895. II. 183.1895. számú végzéssel helyben hagyott 14 frt 66 kr. szakértői díját, a lévai nőegyletnek engedményezte, — midőn fenti összeg vételét igazolom, — fogadják az adakozó, egyletünk nevében hálás köszönetem.

Léva, 1896 évi január 5 én.

László Imre,
egyleti pénztárnok.

II.

Mindazon jó barátaink és ismerőseinknek, kik boldogult leánykánk temetésén mély fájdalommal résztvevőkkel enyhíteni igyekeztek, fogadják mélyen érzett hálás köszönetünket.

Léván, 1896. febr. hóban.

Mautner László és neje.

Irodalom és művészet.

Magyarország fénykora.

A millennium évének első napjaiban kapja kezébe a művelt magyar olvasó közönség az „Athenaeum” r. társaság kiadásában megjelenő, „A magyar nemzet története” című tizkötetes nagy munkának (millenniumi kiadás) imént befejezett harmadik, teljes kötetét, melynek címe: „Az Anjou ház és örökösei 1301—1439” A szerencsés véletlen hozta magával, hogy éppen a millenniumi év hajnalhasadásakor jelent meg ez a teljes kötet, melyben ennek a letűnt ezer év történetének legfényesebb korszaka van leírva; mikor a magyar birodalom területe legnagyobb kiterjedésű volt és a magyar nemzet a leghatalmasabb és legműveltebb nemzetek egyikeként szerepelt Európában, s az európai események fejleményeire döntő befolyást gyakorolt. Ez a hatalmas kötet két jeles történésznök, Pór Antal és Schönherr Gyula tollából került ki. Világosan mutatja, hogy eljött az ideje, azt a rendkívül gazdag anyagot, mely az egyes család levéltárak megnyitása és közbe-tétele által felhalmozódott, bírálati feldolgozásban bemutatni a nagy közönségnek. Maga Pór Antal egy egész sereg, a korábbi történészek által vagy függőben hagyott vagy rosszul értelmezett kérdést tisztázott — mert e kötetben egy pár száza menő értekezésének eredményét s azt a gazdag anyagot, melyet ezek mellett gyűjtött, a nagy közönségnek is hozzáférhetővé tette. — Zsigmond hosszú uralkodásának idejét, az ő politikáját keleten és nyugoton, a hazai belélet fejlődését Schönherr Gyula eddigi tudósainktul egészen eltérő módon tüntette fel nagy gonddal irt és szépen kidolgozott munkájában, melynek egyik kiváló érdeme, hogy a rendkívül gazdag anyagon uralkodni tudott. Az Anjou okmánytár már megjelent az Akadémia kiadásában; de a Zsigmond-kori okmánytár, még csak az előkészület stádiumában van. Ezzel Fejérpataky László van megbízva, s mint Schönherr jegyzetei mutatják, ez a rendkívül gazdag gyűjtemény rendelkezésére volt bocsátva, úgy hogy itt ő nemcsak a nyomtatott, hanem a kiadatlan anyagot is felhasználta. Alapvető munkája az a magyar történetnek egy pár évtizedre, mert Magyarország történetének Anjou- és Zsigmond-kori korszaka még eddig oly részletességgel és bámulatos szakértelemmel nem volt megírva, mint ebben a testes kötetben, melyet nem kevesebb, mint 42 darab művészi kivitelű, önálló műmelléklet és több mint 300 szövegkép díszít. Ára 6 frt. Díszes kötésben 8 frt. Kapható Nyitrai és Társa könyvkereskedésben Léván.

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterkint, valamint fekete, fehér, színes, Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterkint sima, csikos, koczkázott, mintázottak, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 szín és mintázatban stb. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld)
Henneberg G. (cs. k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba camzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 6 frt 40 kr, 6 frt. 60 Két szeres 5 frt 60 kr. 5 frt 70 kr. — Rozs 5 frt 70 kr. 5 frt 80 kr. Arpa 4 frt — kr. 6 frt 50 kr. — Kukoricza 4 frt — kr 4 frt 10 kr. Bab 6 frt 60 kr. 6 frt 80 kr. Zab 5 frt 80 kr 6 frt 50 kr. Lencse 6 frt 80 kr. 6 frt 90 kr Köles 4 frt — kr. 4 frt 40 kr.

Nyiltér.

I.

Faeladási árverési hirdetmény.

A besztercebányai püspöki uradalom zárt ajánlatokkal egybekapcsolt nyilvános árverés útján áruba bocsátja:

I. a lutillai erdőgondnokság kerületében 6742 drb. tölgyfát 1740. üm³ tartalmú haszonfával és 1942 üm³ hasáb és dorongfával, valamint 14743 üm³ bükk hasáb és dorongfát.

II. a barsberenczei erdőgondnokság kerületében 6491 drb. tölgyfát 2138 tm³ tartalmú haszonfával és 9681 üm³ hasáb és dorongfával, valamint 16740 üm³ bükk hasáb és dorongfát.

Ezen fakészletre akár egyetemlegesen, akár holdanként avagy tömtartalom, esetleg darabszámra is külön fogadtatnak el ajánlatok.

Bánatpénzül a zárt ajánlatokhoz csatolandó, illetve a nyilvános árverésnél leteendő készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban:

1. a lutillai erdőgondnokság kerületének fájára 1500 frt;

2. a barsberenczei erdőgondnokság kerületének fájára pedig 2100 frt.

Az árverés f. évi február hó 20-án d. e. 9 órakor fog Garam-Szent-Kereszten a püspöki lakban megtartatni, hová ezen határnapig a zárt ajánlatok is beküldendők.

Az ajánlatokban határozottan kijelentendő, hogy az árverelő az árverési feltételeket ismerik s azokat elfogadják.

Az árverési és szerződési feltételek a lutillai erdőhivatalnál, valamint a barsberenczei erdőgondnokságnál megszereshetők, mely erdőtisztviselők úgy az illető vágások bemutatását, valamint egyes felvilágosítások adását is eszközlik.

Gr.-Szt.-Kereszten, 1896. febr. 1.

Rimely Antal,

urad. főfelügyelő.

II.

Alulirotnál több 1—2 éves telivér simmenthali és timmenthalberni

tenyészbikák

métermázsánként 40 frtjával eladók.

Bars-Füss, 1896. február hóban.

Tarisch Kajetan.

